

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Tdo/12/2017
Identifikačné číslo spisu: 6816010062
Dátum vydania rozhodnutia: 06.06.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Martin Bargel
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:6816010062.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Martina Bargela a sudcov JUDr. Gabriely Šimonovej a JUDr. Pavla Farkaša na neverejnom zasadnutí konanom v Bratislave 6. júna 2017 v trestnej veci obvineného O. C. pre prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a/, ods. 2 písm. b/, písm. e/ Trestného zákona s poukazom na ustanovenie § 138 písm. a/ Trestného zákona a prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Trestného zákona, o dovolaní obvineného O. C. podanom proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 5To/94/2016, z 20. septembra 2016 takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Trestného poriadku dovolanie obvineného O. C. o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Revúca, sp. zn. 2T/28/2016, z 15. júna 2016 bol obvinený O. C. uznaný vinným zo spáchania prečinu výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a/, ods. 2 písm. b/, písm. e/ Tr. zákona a prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Tr. zákona na tom skutkovom základe, ako je uvedené vo výrokovvej časti označeného rozsudku.

Za tieto prečiny mu bol podľa § 364 ods. 2 Tr. zákona, § 41 ods. 1 Tr. zákona, § 38 ods. 4 Tr. zákona, § 37 písm. h/, písm. m/ Tr. zákona, uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 16 (šestnásť) mesiacov. Podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zákona na výkon trestu odňatia slobody bol zaradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia. Podľa § 287 ods. 1 Tr. poriadku bola obvinenému uložená povinnosť nahradiť poškodenému O. N. škodu vo výške 429 Eur (štyristodvadsaťdeväť eur).

Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením, sp. zn. 5To/94/2016, z 20. septembra 2016, postupom podľa § 319 Tr. poriadku, zamietol odvolanie obvineného O. C. podané proti vyššie označenému rozsudku súdu prvého stupňa.

Proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 5To/94/2016, z 20. septembra 2016 podal prostredníctvom obhajkyne dovolanie obvinený O. C. z dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. g/, písm. i/

Tr. poriadku.

Pokiaľ ide o dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. poriadku poukázal na to, že výsluchy svedkov boli vykonané podľa neho nezákonne, pretože svedkovia neboli náležite vypočutí ku všetkým okolnostiam a už dopredu bolo jasné, že súd a prokurátor boli proti nemu zaujatí a tým spôsobom sa vykonávali výsluchy svedkov. Celý čas tvrdil a tvrdí, že išiel ochraňovať len brata, nebil sa, bol v podmienke. Súd nezobral do úvahy výpovede jeho kamarátov a sám svedok Mgr. M., jeho probačný úradník, nebol v detailoch vypočutý. Napriek tomu, že súd neodstránil rozpory vo výpovediach svedkov, postačovalo, že poškodený O. N. svedčil proti nemu. Tento svedok mal požitie alkoholické nápoje, a preto si nemohol pamätať, kto a kedy ho napadol. Z toho dôvodu tvrdí, že dôkazy neboli vykonané zákonným spôsobom. Poukázal aj na výpovede svedkov G. G. a N. N..

K dôvodom dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. poriadku uviedol, že nesprávne vyhodnotené dôkazy viedli potom k nesprávnemu právnomu posúdeniu zisteného skutku, a tým aj k nesprávnemu rozhodnutiu vo veci samej. Opätovne poukázal na iné hodnotenie dôkazov zo strany súdu, než akého sa sám domáha. Navrhol preto vysloviť, že rozsudkom krajského súdu bol porušený zákon, tento zrušiť a prikázať mu, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

K dovolaniu sa vyjadril okresný prokurátor, ktorý uviedol, že tak okresný súd, ako aj krajský súd sa s dôkaznými návrhmi a obhajobou obvineného vo svojich rozhodnutiach vysporiadali. Obvinenému bolo umožnené klásť svedkom otázky a mal i zvoleného obhajcu. V dovolaní, ale ani v konaní o odvolaní nenavrhol a neuviedol žiadny taký dôkaz alebo skutočnosť, ktoré by v konaní pred okresným alebo krajským súdom neboli vykonané. Okresný súd vypočul na hlavnom pojednávaní všetkých dostupných svedkov, ako i prečítal listinné dôkazy, pričom tieto vyhodnotil v súlade so zákonom v zmysle ustanovenia § 2 ods. 12 Tr. poriadku, pričom výpovede jednotlivých svedkov v rozhodnutí podrobne rozobral, vyhodnotil tak jednotlivo, ako i vo vzájomnej súvislosti. Krajský súd potom postupoval podľa zákona, keď odvolanie obvineného podľa § 319 Tr. poriadku zamietol. I krajský súd v stručnosti rozviedol dôkazy a ich právne posúdenie. Z dovolania obvineného je zrejmé, že tento sa týmto mimoriadnym opravným prostriedkom domáha zrušenia odsudzujúceho rozsudku a tým i nepodmienečného trestu, ktorý mu bol ním uložený. Poukazuje len na to, že okresný súd, resp. i krajský súd nesprávne vyhodnotil, resp. zistil skutkový stav, čo viedlo k rozhodnutiu, že bol uznaný vinným. Dovolaním sa domáha iného vyhodnotenia dôkazov oproti tomu, ako ich vyhodnotil krajský súd, z čoho vyplýva jasný záver, že dôvody dovolania nie sú naplnené. V dovolacom konaní neprichádza do úvahy iné hodnotenie dôkazov súdu, ak je toto založené na prísnom logickom úsudku, ku ktorému konajúce súdy dospeli na podklade starostlivého posúdenia každého vykonaného dôkazu z hľadiska jeho prístupnosti, závažnosti a vierohodnosti. V dovolaní neuvádza žiadne okolnosti, vo vzťahu ku ktorým mali podľa jeho názoru konajúce súdy dokazovanie doplniť. Najvyššiemu súdu preto okresný prokurátor navrhol, aby dovolanie obvineného odmietol podľa § 382 písm. c/ Tr. poriadku, nakoľko je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. poriadku.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako dovolací súd (§ 377 Tr. poriadku) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu (§ 368 ods. 2 písm. h/ Tr. poriadku), bolo podané prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Tr. poriadku), osobou oprávnenou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. poriadku), v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Tr. poriadku), na súde, ktorý rozhodol v prvom stupni (§ 370 ods. 3 Tr. poriadku), že dovolanie spĺňa obligatórne obsahové náležitosti (§ 374 ods. 1, ods. 2 Tr. poriadku) a že obvinený pred podaním dovolania využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok, o ktorom bolo rozhodnuté (§ 372 ods. 1 Tr. poriadku).

Najvyšší súd zistil, že dovolanie obvineného O. C. nie je opodstatnené, pretože je zrejmé, že nie sú splnené podmienky dovolania. Z podaného dovolania je zrejmé, že obvinený ho poňal ako ďalšie už druhé odvolanie a prostredníctvom dovolania sa na najvyššom súde domáha opätovného prehodnotenia dôkazného stavu bez toho, aby si uvedomil, že dovolanie nie je ďalší riadny opravný prostriedok. Menovaný v dovolaní nepredložil žiadny relevantný argument preukazujúci naplnenie niektorého z vyššie

uvedených dovolacích dôvodov.

Najvyšší súd poznamenáva, že v zmysle § 385 Tr. poriadku je dovolací súd viazaný dovolacími dôvodmi, ktoré sú v ňom uvedené, z čoho vyplýva, že táto viazanosť sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Tr. poriadku) a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Tr. poriadku z hľadiska ich hodnotenia (R120/2012-I).

S ohľadom na uvedené nebol najvyšší súd oprávnený preskúmať iné v dovolaní označené porušenia zákona, ktoré nezodpovedajú vymedzeným dovolacím dôvodom, pretože by si tak atrahoval prieskum právoplatného rozhodnutia a jemu predchádzajúceho konania nad rámec návrhu - dovolania, čo by znamenalo prekročenie právomoci vyplývajúcej mu zo zákona (§ 385 Tr. poriadku) a Ústavy Slovenskej republiky (čl. 2 ods. 2).

Z uvedeného je preto potrebné vyvodit', a to aj s ohľadom na povahu dovolacieho konania, ktoré je ako návrhové konanie vždy podmienené návrhom oprávnenej osoby znalej práva - minister spravodlivosti, generálny prokurátor, obvinený prostredníctvom obhajcu, že najvyšší súd je viazaný podaným návrhom do takej miery, že v rámci prieskumu dodržiavania zákonnosti nemôže ísť nad rámec návrhu a tam špecifikovaných dôvodov dovolania (§ 385 Tr. poriadku).

Z obsahu písomného odôvodnenia dovolania i záverečného petitu je zrejmé, že obvinený chápe dovolanie ako ďalší riadny opravný prostriedok, pretože dovolaním namieta zistený skutkový stav a spôsob, akým súdy prvého a druhého stupňa v napadnutom konaní vyhodnotili vykonané dôkazy v jeho neprospech. Je preto nevyhnutné uviesť, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným rozhodnutiam súdu, ktorým sa má zabezpečiť náprava procesných a hmotnoprávných chýb taxatívne uvedených ako dovolacie dôvody v ustanovení § 371 ods. 1 písm. a/ až písm. n/ Tr. poriadku. Mimoriadny opravný prostriedok - dovolanie - neslúži k revízii skutkových zistení ustálených súdmi prvého a druhého stupňa.

Ťažisko dokazovania je v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňovať, alebo korigovať len odvolací súd. Správnosť a úplnosť skutkových zistení dovolací súd nemôže posudzovať, pretože nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy (ak dovolanie nepodal minister spravodlivosti) bez toho, aby ich mohol v konaní o dovolaní sám vykonávať. Námietka nesprávnosti skutkových zistení, námietka proti spôsobu a rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne nesúhlas s tým, ako súd hodnotil vykonané dôkazy, nemôže zakladať žiadny z dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 Tr. poriadku. Nie je možné, s poukazom na obvineným uplatnené dovolacie dôvody uvedené v ustanovení § 371 ods. 1 písm. g/, písm. i/ Tr. poriadku, domáhať sa preskúmania skutkových zistení, na ktorých je rozhodnutie založené. Dovolací súd môže posudzovať len to, či súdy na zistený skutkový stav, ktorý je v dovolacom konaní daný a nemenný, aplikovali správne ustanovenia Trestného zákona.

Dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. poriadku možno uplatniť v prípade, ak dôjde k porušeniu zákonných ustanovení upravujúcich vykonávanie jednotlivých dôkazných prostriedkov, nemožno ním však (úspešne) napadnúť informatívnu hodnotu dôkazu, resp. spôsob hodnotenia dôkazu súdom. Nesprávne hodnotenie dôkazu možno napraviť v odvolacom konaní, nie však v konaní o dovolaní.

Nevykonanie dokazovania v rozsahu predpokladanom obvineným a hodnotenie dôkazov spôsobom, ktorý nezodpovedá predstavám obvineného, nie je možné zaradiť pod dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. poriadku.

Obvinený v dovolaní navyše nekonkretizoval, ktoré konkrétne ustanovenia Tr. poriadku mali byť porušené v rámci vykonávania dôkazov, ktoré by boli spôsobilé naplniť tento dovolací dôvod. V dovolaní z väčšej časti iba opakuje skutočnosti, o ktorých vypovedal pred súdmi nižších stupňov. Namieta, že svedkovia boli nedostatočne vypočutí, a to napriek tomu, že v konaniach na súdoch nižších

stupňov mu bolo umožnené klásť svedkom otázky a mal i zvoleného obhajcu. Tvrdí, že súdu na rozhodnutie postačovalo, aby poškodený O. N. svedčil proti nemu, že ho udrel prázdnu pivovou fľašou po hlave. Okresný a krajský súd však nezaložil svoje rozhodnutia iba na výpovedi poškodeného, ale predovšetkým na výpovediach nezainteresovaných svedkov, ktorí objektivizovali tvrdenia jednej či druhej strany (viď odôvodnenia rozhodnutí súdov nižších stupňov). Obvinený sa v dovolaní domáha, aby najvyšší súd zohľadnil výpovede svedkov, ktorí svedčili v jeho prospech, resp. ho priamo neusvedčovali zo spáchania prejednávaného skutku. Tým sa však v podstate dožaduje toho, aby najvyšší súd opätovne vyhodnotil dôkazy, čo v dovolacom konaní neprichádza do úvahy. Najvyšší súd sa stotožňuje s vyjadrením okresného prokurátora, ktorým tento zdôrazňuje správnosť postupu súdov nižších stupňov pri vykonávaní dokazovania a odkazuje naň.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. najvyšší súd poznamenáva, že v rámci dovolacieho konania nie je prípustné preskúmať správnosť a úplnosť zisteného skutku (veta za bodkočiarkou § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.), ak dovolanie nepodal minister spravodlivosti podľa § 371 ods. 3 Tr. por. Skutkový stav môže najvyšší súd hodnotiť len z toho hľadiska, či skutok alebo iné okolnosti skutkovej povahy boli správne právne posúdené, to znamená, či boli právne kvalifikované v súlade s príslušnými ustanoveniami hmotného práva. Preto nemožno preverovať úplnosť vykonaného dokazovania a správnosť hodnotenia jednotlivých dôkazov, nakoľko toto sú otázky upravené normami procesného práva, nie hmotným právom. Uvedený záver zodpovedá skutočnosti, že dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom a rozhoduje o ňom najvyšší súd už v tretej inštancii, kde nemožno znovu vytvárať, či meniť skutkové zistenia. S ohľadom na to nemôže najvyšší súd spochybňovať skutkové zistenia, prehodnocovať vykonané dôkazy a ich hodnotenie vykonané súdmi nižších stupňov.

V rámci tohto dovolacieho dôvodu je potrebné zdôrazniť, že pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia o jeho existencii je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením (skutkovými závermi), ktoré vo veci urobili súdy prvého a druhého stupňa, teda dôvodom dovolania nemôžu byť nesprávne skutkové zistenia, čo je zrejmé z dikcie § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. poriadku veta za bodkočiarkou. Dovolací súd nemôže skutok ustálený súdmi prvého a druhého stupňa ani meniť ani dopĺňať (to neplatí len pre posúdenie dôvodnosti dovolania ministra spravodlivosti podané podľa § 371 ods. 3 Tr. poriadku).

Inak povedané vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi nižších stupňov, môžu obvinení v dovolaní uplatňovať len námietky právneho - hmotného charakteru, nikdy nie námietky skutkové. Za skutkové sa pritom považujú tie námietky, ktoré smerujú proti skutkovým zisteniam súdov, proti rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne proti hodnoteniu dôkazov súdmi nižších stupňov - ich posudzovanie je dominanciou konania odvolacieho súdu.

Pre dovolací súd je rozhodujúce skutkové zistenie, podľa ktorého obvinený spáchal skutok tak, ako je uvedený v rozsudku súdu prvého stupňa, s ktorého skutkovými závermi sa stotožnil aj odvolací súd. Popísanému skutkovému stavu plne zodpovedá i právny záver vyjadrený v posúdení skutku, ako prečinu výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a/, ods. 2 písm. b/, písm. e/ Trestného zákona s poukazom na ustanovenie § 138 písm. a/ Trestného zákona a prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Trestného zákona. Použitú právnu kvalifikáciu odôvodňujú všetky skutkové okolnosti, ktoré sú v popise skutku zahrnuté a ktoré vyjadrujú naplnenie príslušných znakov skutkovej podstaty označených prečinov. Z uvedeného vyplýva, že ani tento dovolací dôvod nebol naplnený.

So zreteľom na vyššie uvedené najvyšší súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.